GIS-Monitor 2022-2024
Management samenvatting

Sjoerd de Vries en Robert Müster
Oktober 2024
Enschede

Inleiding

In 2022 is in 8K en TD een proeftuin gestart waarin is gekeken naar hoe **G**ebiedsteam medewerkers **I**n de **S**chool (GIS) kunnen werken om de verbinding tussen onderwijs en zorg te versterken. De proeftuin loopt van juli 2022 tot december 2024. Alle scholen (40) doen aan de proeftuin mee. Een onderdeel van de proeftuin is de GIS-monitor, aan deze monitor hebben 9 scholen meegedaan. Met deze monitor willen we met elkaar nagaan wat een goede GIS-werkwijze.

In het najaar van 2022 hebben deelnemers samen vastgesteld wat een goede GIS-werkwijze is. Dit hebben we gedaan door middel van interviews, gesprekken en ronde tafels. Vervolgens hebben we door middel van vragenlijsten ervaringen verzameld en deze ervaringen gebruikt voor het verder ontwikkelen van een gezamenlijk gedragen GIS-werkwijze.

Doen we het goede

In april 2024 hebben we met een vragenlijst de belangrijkste ervaringen van de deelnemers verzameld. De deelnemers zijn overwegend positief. We slagen er goed in om de kwaliteit van handelen te verbeteren en daarmee kinderen en ouders te bereiken. Problemen van kinderen en/of zorgen van ouders over hun kind(eren) en/of zorgen van school over een leerling worden meer proactief opgepakt. Er wordt meer preventief gewerkt en er vindt meer vroeg signalering plaats. Er zijn nog wel verbeterpunten. De deelnemers vinden de GIS-werkwijze nog vaak onduidelijk en willen graag meer inzicht in het verloop van vervolgtrajecten. Verder vinden ze dat vervolgtrajecten en ingewikkelde zaken sneller moeten worden opgepakt. Ondanks deze verbeterpunten is overwegend de boodschap: we zijn goed bezig.

Aanbevelingen voor een gezamenlijk gedragen GIS-werkwijze

Op basis hiervan hebben deelnemers aanbevelingen gedaan om te komen tot een gezamenlijk gedragen GIS-werkwijze. Samengevat:

- Ontwikkel samen een ‘gedragen structuur’ op basis van alle ervaringen;
- Organiseer vaste gezichten en draag zorg voor zichtbaarheid;
- Draag zorg voor de professionele ontwikkeling van de GISsers;
- Organiseer op een meer structurele manier gesprekken met kinderen en ouders, bijvoorbeeld door middel van spreekuren en afspraaksystemen;
- Organiseer GIS-activiteiten voor grotere groepen, bijvoorbeeld weerbaarheidstrainingen voor ouders en kinderen en kennisuitwisselingsessies met leerkrachten;
- Maak de GIS-werkwijze duidelijk voor alle betrokkenen;
- Maak de GIS-werkwijze voor de komende jaren structureel.

In de zomer van 2024 is een werkgroep op basis van die aanbevelingen bezig gegaan met het verder verbeteren van de GIS-werkwijze voor 2025 en erna. De uitkomsten hiervan zijn vertaald in een “Overeenkomst samenwerkingsafspraken Gebiedsteammedewerkers In de School (GIS)” en

wordt na besluitvorming ondertekend door de betrokken partijen: schoolbesturen, GGD, Kearn Welzijn en de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel.

Aanbevelingen voor een structurele invoering van de GIS-werkwijze

De deelnemers zijn positief over de GIS-werkwijze. Ze zien perspectief in het verder ontwikkelen van de werkwijze om zo de beoogde effecten te vergroten. Op basis hiervan doen we de volgende aanbevelingen voor een structurele invoering van de GIS-werkwijze in 2025-2030.

Voorstel

Het voorstel is de GIS-werkwijze, zoals die binnen de proeftuin is ontwikkeld, (1) structureel voor de periode 2025-2030 in te voeren, (2) hiervoor een passend budget vast te stellen, (3) de werkwijze door partners jaarlijks te monitoren en deze aan te passen aan 'geleerde lessen', (4) in 2028 -2030 een evaluatie te doen.

De kern van de GIS-werkwijze is dat op scholen structureel een 'GISser' aanwezig is die zorg draagt voor de organisatie en toegang tot jeugdzorg in de school. In de periode 2022-2024 heeft de GIS-proeftuin inzicht gegeven in hoe de werkwijze kan werken en kan worden geïmplementeerd.

Een overweging kan zijn om in 2025-2030 een meerjarige kosten-baten analyse uit te voeren voor de partners. De GIS-aanpak is een zorgpreventie-aanpak waarbij de staat van baten en lasten voor partners over een meerjarige periode onduidelijk is. Een meerjarige kosten-baten analyse geeft duidelijkheid. Op basis van die duidelijkheid kunnen kosten gaandeweg verantwoord over partners worden verdeeld.

Beoogde effecten

Beoogde effecten zijn benoemd door de deelnemers in de GIS-proeftuin. Hier benoemen we effecten vanuit het perspectief van de belangrijkste stakeholders.

Ouders en kinderen	Vroegsignalering en laagdrempelige zorg draagt bij aan het welbevinden van kinderen en ouders.
Gemeenten	Vroegsignalering draagt bij aan vermindering van specialistische zorg. Laagdrempeligheid draagt bij aan het bereiken van ouders en kinderen die anders minder of niet zouden worden bereikt.
Jeugdzorginstellinge	Een door de partners gedragen GIS-werkwijze leidt tot een kwaliteitsverbetering van de geleverde zorg. Vroegsignalering en laagdrempelige zorg dragen bij aan een vermindering van de werkdruk.
Scholen	Vroegsignalering en laagdrempelige zorg draagt bij aan een lager leerlingverzuim. De aanwezigheid van de GISser in de school ontlast de school in haar zorgtaak.

	Tevreden medewerkers, met minder verloop en uitval.
Speciaal onderwijs	Vroegsignalering en laagdrempelige zorg leidt tot een daling van verwijzingen naar speciaal onderwijs.
Verzekeraars	De implementatie van de werkwijze is een innovatieve zorgpreventie werkwijze die op termijn bijdraagt aan beheersbaarheid van zorgkosten.
Werkgevers	Vroegsignalering en laagdrempelige zorg dragen bij aan een vermindering van ziekteverzuim van ouders in werksituaties.

Belangrijke argumenten

De jeugdzorg zal zonder veranderend beleid:

- een te zware financiële belasting worden voor gemeenten,
- door personeelsproblematiek steeds vaker niet worden geleverd,
- met negatieve gevolgen voor brede welvaart thema's zoals welzijn, gezondheid, en onderwijs en opleiding.

De GIS-proeftuin heeft laten zien dat de GIS-werkwijze volgens de deelnemers positief bijdraagt aan vroegsignalering en laagdrempelige zorg.

De GIS-deelnemers zien voldoende mogelijkheden om de GIS-werkwijze verder te ontwikkelen om zo de kans op beoogde effecten te vergroten. Dit heeft geresulteerd tot een "Overeenkomst samenwerkingsafspraken Gebiedsteammedewerkers In de School (GIS)" en wordt na besluitvorming ondertekend door de betrokken partijen: schoolbesturen, GGD, Kearn Welzijn en de gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel.

Kanttekeningen en risico's

Een belangrijke kanttekening is dat de GIS-werkwijze door de deelnemers niet alleen wordt gezien als een werkwijze om jeugdzorg betaalbaar te houden. De GIS-werkwijze draagt naar verwachting bij aan een vermindering van specialistische zorg, maar kan ook leiden tot een verschuiving naar laagdrempelige niet-specialistische zorg. Onder andere collectieve weerbaarheidstrainingen en andere collectieve op preventie gerichte activiteiten kunnen bijdragen aan betaalbaarheid van jeugdzorg.

Tot besluit

Het doel van de monitor was het ontwikkelen van een GIS-werkwijze die volgens de deelnemers de verbinding tussen onderwijs en zorg versterkt. Het resultaat is een gezamenlijk gedragen werkwijze, vertaald in een "Overeenkomst samenwerkingsafspraken GIS" die volgens de deelnemers deze verbinding versterkt, daarmee bijdraagt aan de kwaliteit van handelen, en het welzijn van ouders en kinderen. Deze GIS-werkwijze leidt naar verwachting tot een afname van specialistische zorg en zo aan de betaalbaarheid en toegankelijkheid van jeugdzorg.